

WYDARZENIA

Witold Górny, Jan Kłapa

VI Ogólnopolska Konferencja Naukowa z cyklu „Prawne formy ochrony zabytków i opieki nad zabytkami” pt. „Segmenty dziedzictwa kulturowego – między ochroną dziedzictwa materialnego a niematerialnego”

VI Polish National Scientific Conference Legal forms
of protection and care of monuments: „Cultural heritage
components – between the protection of tangible
and intangible cultural heritage”

W kalendarz wydarzeń naukowych odbywających się na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego na trwałe wpisał się cykl organizowanych przez Koło Naukowe Prawnej Ochrony Dóbr Kultury Towarzystwa Biblioteki Słuchaczy Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego (działające od 2014 r. pod opieką naukową dr hab. Piotra Dobosza, prof. UJ – wcześniej jako Sekcja Ochrony Dóbr Kultury TBSP UJ) konferencji, których wspólne motto brzmi: „Prawne formy ochrony zabytków i opieki nad zabytkami”.

W bieżącym roku, inaczej niż w latach poprzednich, zamiast w sali obrad Rady Miasta Krakowa oraz w reprezentacyjnych pomieszczeniach Pałacu Larischa w sercu Krakowa, uczestnicy konferowali w dniach 4-5 czerwca poprzez łącza internetowe z własnych domów. W tegorocznej edycji organizatorem równorzędnym – obok koła naukowego – było działające od ubiegłego roku stowarzyszenie Instytut Prawa Ochrony

Dziedzictwa. Sytuacja epidemiczna, niepozwalająca na gromadzenie się w większych grupach, okazała się mieć istotny walor mobilizacyjny. Ogółem w programie znalazło się rekordowo dużo wystąpień – 33 pierwszego dnia i 36 drugiego.

Przedstawiciele prawie 20 krajowych oraz kilku zagranicznych ośrodków naukowych, a także praktycy (urzędnicy służby ochrony zabytków oraz Najwyższej Izby Kontroli) mogli dzielić się wynikami swoich badań i dyskutować. Tegoroczna edycja konferencji została zatytułowana „Segmenty dziedzictwa kulturowego – między ochroną dziedzictwa materialnego a niematerialnego”, w związku z tym większa część referatów dotyczyła rozważań o płynnej granicy między dziedzictwem materialnym i niematerialnym. Pojawiły się głosy, że zdalna forma konferencji ułatwiła dostęp do prezentowanych treści szerszemu gronu odbiorców oraz na swój sposób zdemokratyzowała dyskusję, do której mogli dołączyć bierni uczestnicy z każdego zakątka świata.

Honorowy patronat nad konferencją objęli: J.E. Hasan Hasanov – Ambasador Nadzwyczajny i Pełnomocny Republiki Azerbejdżanu w Polsce, Prezydent Miasta Krakowa – prof. dr hab. Jacek Majchrowski, Przewodniczący Rady Miasta Krakowa – Dominik Jaśkowiec, Dziekan Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego – prof. dr hab. Jerzy Pisuliński oraz Krajowa Reprezentacja Samorządowych Kolegiów Odwoławczych. Ponadto patronat medialny nad konferencją objęły: kwartalnik prawniczo-administracyjny „Cusus” oraz miesięcznik Uniwersytetu Jagiellońskiego „Alma Mater”.

Otwarcie konferencji zaszczylił swoją obecnością Dziekan Wydziału Prawa i Administracji UJ prof. Jerzy Pisuliński. Skierował on zarówno do polskich, jak i zagranicznych uczestników słowa powitania i życzenia owocnych obrad. Sesja plenarna konferencji, która zgromadziła przeszło 100 rozmówców, rozpoczęła się od wystąpienia J.E. Ambasadora Hasanova, który wygłosił referat poświęcony zachowanemu do czasów współczesnych pogańskim pomnikom w Azerbejdżanie. Kolejno dyrektor Departamentu Ochrony Zabytków w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego dr hab. Katarzyna Zalaśńska naświetliła problematykę troski o dziedzictwo niematerialne w referacie pt. *Zarządzanie dziedzictwem na poziomie lokalnym – wyzwania związane z ochroną niematerialnego dziedzictwa kulturowego*.

Frapujące rozważania, dotyczące zagadnień wręcz ontologicznych, snuła w swoim wystąpieniu zatytułowanym „*Zabytek Schrödingera*”, czyli *problematyka formalno-prawnej ochrony zabytków, których nie ma* Małopolska Wojewódzka Konserwator Zabytków dr hab. Monika Bogdanowska. Długą dyskusję na temat tendencji centralizacyjnych w polskiej administracji wywołał referat prof. Jerzego Korczaka – kierownika Zakładu Ustroju Administracji Publicznej Uniwersytetu Wrocławskiego pt. *Zadania samorządu terytorialnego w ochronie dziedzictwa narodowego*. Następnie odczytano niezwykle erudycyjny tekst prof. dr. hab. inż. arch. Andrzeja Kadłuczka z Politechniki Krakowskiej pt. *Między materialnością architektury (historycznej) a niematerialnością jej znaczeń i symboli*. Kolejnym architektem, który

WYDARZENIA

Witold Górny, Jan Kłapa

zabrał głos, był dr hab. inż. arch. Maciej Motak, prof. Politechniki Krakowskiej, którego referat pt. *Dziedzictwo, którego (pozornie) już nie ma. Upamiętnianie nieistniejących budowli i form urbanistycznych przy użyciu współczesnych środków wyrazu*, bogato ilustrowany zdjęciami z przestrzeni polskich miast, także zapoczątkował dyskusję o sposobach naznaczania przestrzeni związanej z różnymi wcieleniami dziedzictwa.

Uczył i bawił jednocześnie dr hab. Mateusz Stępień, prof. UJ, w swoim wystąpieniu pt. *Uśmiech na sali sądowej*, ukazując skutki przytłaczającej powagi kulturowanej w sądownictwie. Ostatnim mówcą inauguracyjnej części konferencji był opiekun KN PODK TBSP UJ, a także prezes Instytutu Prawa Ochrony Dziedzictwa, dr hab. Piotr Dobosz, prof. UJ, wygłosił referat zatytułowany *Rodzinne dziedzictwo kulturowe i podmiotowe prawo do uczestnictwa w samorządzie terytorialnym jako fundamenty leżące u podstaw pozycji jednostki we współczesnym społeczeństwie*, wskazując na rodzinne dziedzictwo kulturowe jako na jeden z segmentów szeroko rozumianego dziedzictwa kulturowego.

Wystąpienia zostały pogrupowane tematycznie, a przewodniczącymi poszczególnych sesji byli pracownicy naukowcy z różnych krajowych uniwersytetów. Nowością był w tym roku panel międzynarodowy, podczas którego nośne naukowo i empirycznie referaty wygłosili badacze z Brazylii, Hiszpanii oraz Ukrainy. W języku polskim prezentowali teksty przedstawiciele uniwersytetu w Zurichu oraz Politechniki Lwowskiej. Prowadzone w trakcie obrad konferencyjnych dyskusje i polemiki dobitnie potwierdziły głęboką potrzebę szeroko zakrojonego, interdyscyplinarnego dialogu poświęconego problematyce systemu prawnej ochrony zabytków w Polsce. Jesteśmy przekonani, że wymiana doświadczeń, dobrych praktyk i kontaktów będzie przyczyniać się do usprawniania działań podejmowanych na rzecz dziedzictwa w jego obydwu wcieleniach – materialnym i niematerialnym.